

**TOSHKENT SHAHAR
STATISTIKA BOSHQARMASI**

*2024- yil yanvar-iyun oylari
uchun dastlabki ma'lumot*

TOSHKENT SHAHRINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi:
(71) 203-88-20(21)*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Toshkent shahrida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-iyun oylarida Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **12 544,1** mln AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan **1 387,8** mln AQSH dollariga yoki **12,4 %** ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyun 2024 y., mln AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **12 544,1** **+12,4 %**

(2023- y.: 11 156,3)

Saldo

2024- y.: **-7 231,6** (2023- y.: -6 414,7)

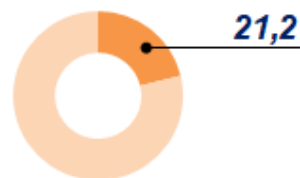

Eksport

2024- y.: **2 656,2** **+12,0 %**

(2023- y.: 2 370,8)

TSA dagi ulushi, % da

Import

2024- y.: **9 887,8** **+12,5 %**

(2023- y.: 8 785,5)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 2 656,2 mln AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 12,0 % ga ko‘paydi) va import hajmi 9 887,8 mln AQSH dollariga (12,5 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida -7 231,6 mln AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

TOSHKENT SHAHRINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyun oylari, mln AQSH dollari)

Rossiya TSA – 3 171,7 Eksport: 506,3 Import: 2 665,4 25,3 %	XXR TSA – 2 523,8 Eksport: 375,8 Import: 2 148,0 20,1 %	Qozog‘iston TSA – 872,3 Eksport: 189,4 Import: 682,9 7,0 %	Turkiya TSA – 635,3 Eksport: 197,3 Import: 438,0 5,1 %	Turkmaniston TSA – 499,0 Eksport: 20,0 Import: 479,0 4,0 %
AQSH TSA – 295,2 Eksport: 69,6 Import: 225,6 2,4 %	Germaniya TSA – 279,0 Eksport: 17,7 Import: 261,3 2,2 %	Litva TSA – 243,9 Eksport: 111,0 Import: 132,9 1,9 %	Hindiston TSA – 231,6 Eksport: 8,8 Import: 222,8 1,8 %	Afg‘oniston TSA – 208,9 Eksport: 204,4 Import: 4,5 1,7 %

Toshkent shahri jahonning 172 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (25,3 %), XXRda (20,1 %), Qozog‘istonda (7,0 %), Turkiyada (5,1 %) va Turkmanistonda (4,0 %) qayd etilgan.

TOSHKENT SHAHRINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, mln AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	2 004,2	2 228,9	3 171,7
 Eksport	378,9	430,3	506,3
Import	1 625,3	1 798,6	2 665,4
XXR	2 095,4	2 408,1	2 523,8
 Eksport	421,9	366,0	375,8
Import	1 673,5	2 042,1	2 148,0
Qozog'iston	791,8	815,5	872,3
 Eksport	173,5	211,1	189,4
Import	618,3	604,4	682,9
Turkiya	597,3	693,4	635,3
 Eksport	177,5	180,2	197,3
Import	419,8	513,2	438,0
Turkmaniston	220,8	350,2	499,0
 Eksport	46,9	53,2	20,0
Import	173,9	297,0	479,0
AQSH	192,9	164,2	295,2
 Eksport	23,5	50,5	69,6
Import	169,4	113,7	225,6
Germaniya	407,1	710,5	279,0
 Eksport	20,4	17,7	17,7
Import	386,7	692,8	261,3
Litva	111,5	219,4	243,9
 Eksport	16,1	26,5	111,0
Import	95,4	192,9	132,9
Hindiston	205,0	172,6	231,6
 Eksport	7,7	9,5	8,8
Import	197,3	163,1	222,8
Afg'oniston	183,9	191,0	208,9
 Eksport	182,7	190,0	204,4
Import	1,2	1,0	4,5

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
BAA	166,5	217,2	202,6
<i>Eksport</i>	44,7	78,8	68,5
<i>Import</i>	121,8	138,4	134,1

Koreya Respublikasi	228,2	170,1	173,8
<i>Eksport</i>	6,7	9,5	13,7
<i>Import</i>	221,5	160,6	160,1

Belarus	127,1	152,8	172,4
<i>Eksport</i>	19,0	21,7	27,4
<i>Import</i>	108,1	131,1	145,0

Buyuk Britaniya	73,8	135,6	161,1
<i>Eksport</i>	35,1	50,7	87,7
<i>Import</i>	38,7	84,9	73,4

Tojikiston	135,5	138,0	158,9
<i>Eksport</i>	104,5	121,0	118,3
<i>Import</i>	31,0	17,0	40,5

Yaponiya	45,6	34,6	156,9
<i>Eksport</i>	8,1	4,9	6,0
<i>Import</i>	37,5	29,7	150,9

Fransiya	78,6	170,3	155,5
<i>Eksport</i>	3,1	0,7	7,1
<i>Import</i>	75,5	169,6	148,4

Chexiya	44,5	94,0	142,6
<i>Eksport</i>	9,8	18,1	28,0
<i>Import</i>	34,7	75,9	114,6

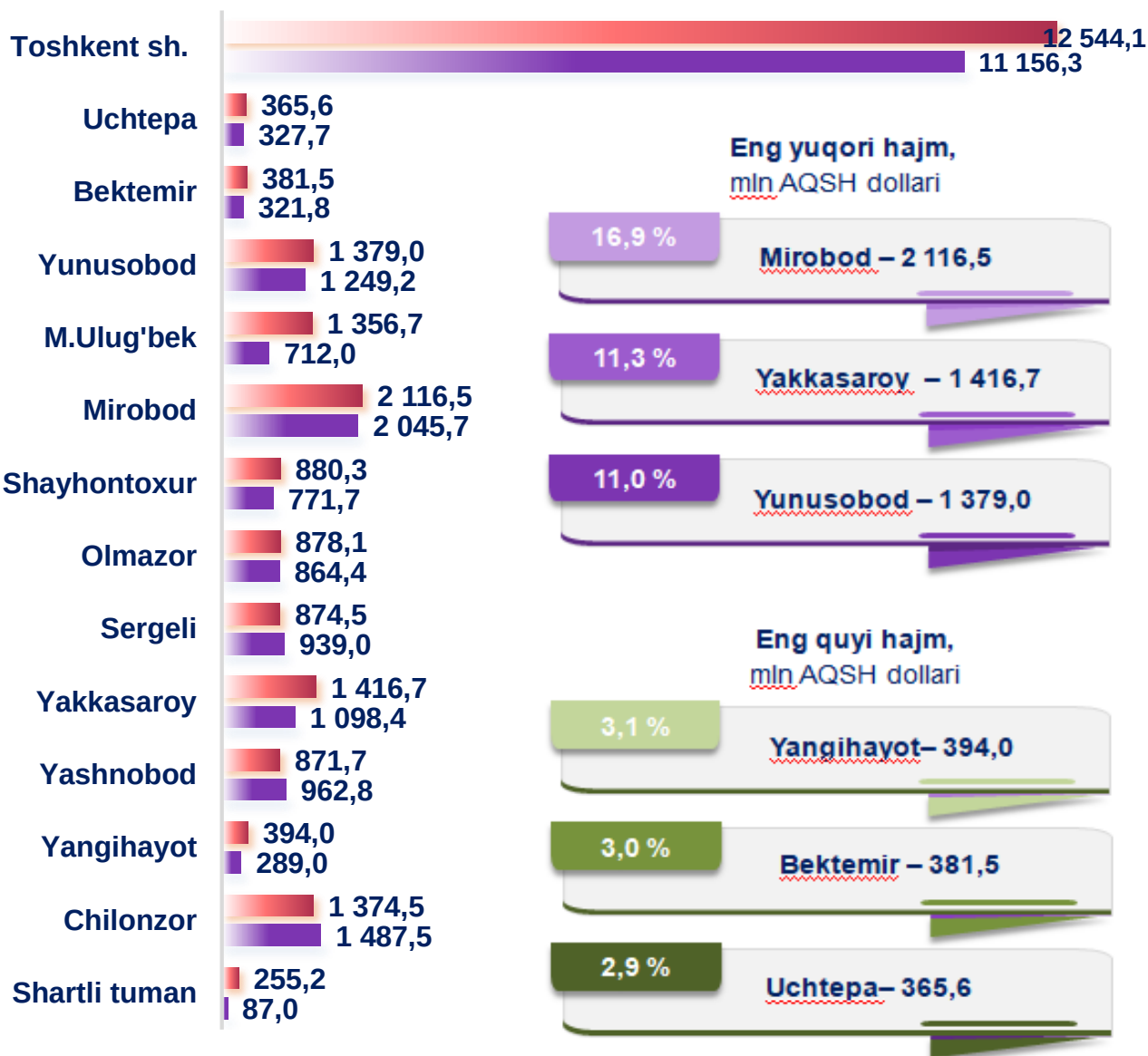
Qirg'iz Respublikasi	117,8	108,3	134,3
<i>Eksport</i>	102,1	78,7	107,4
<i>Import</i>	15,7	29,6	26,9

Gruziya	54,5	62,8	120,8
<i>Eksport</i>	12,5	19,2	22,2
<i>Import</i>	42,0	43,6	98,6

TOSHKENT SHAHRINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar –iyun mln AQSH doll.)*

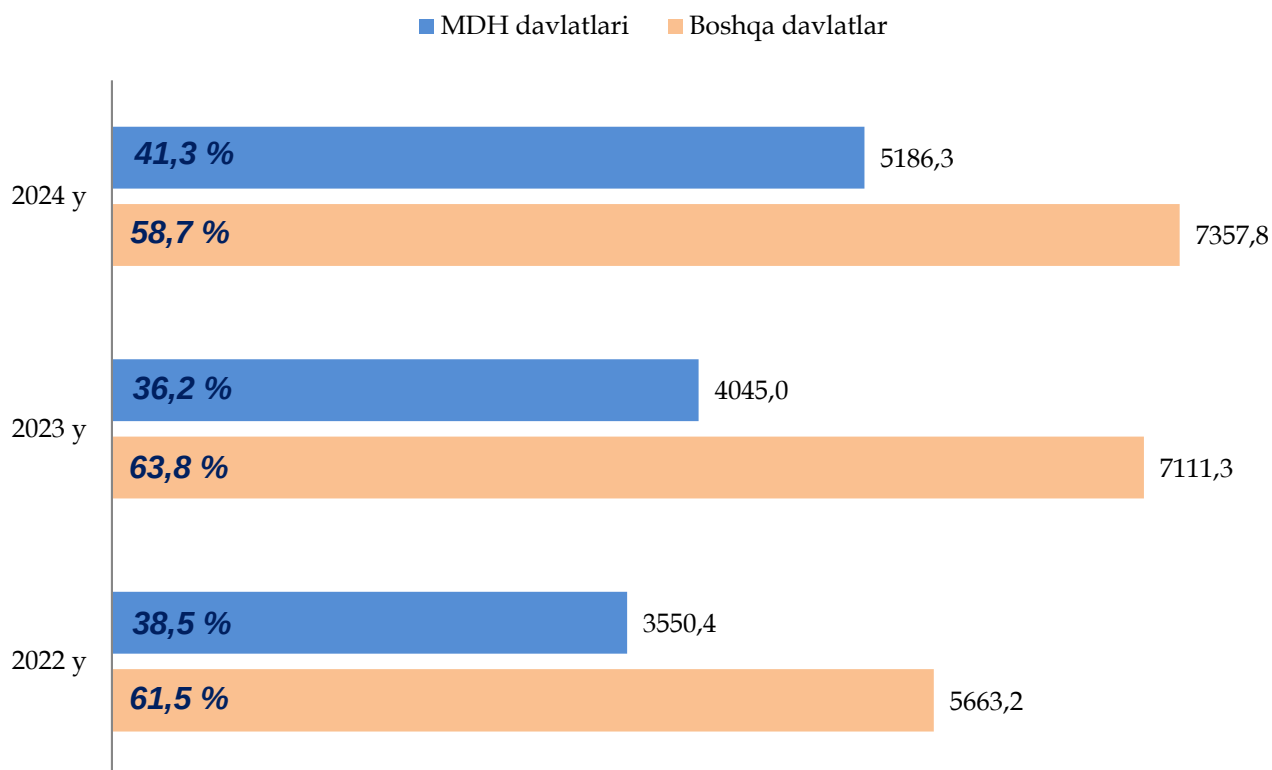

2024- y.

2023- y.

Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Mirobod tumani 16,9 % ulush bilan 2 116,5 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Uchtepa tumani 2,9 % ulush bilan 365,6 mln AQSH dollarini tashkil etdi.

TOSHKENT SHAHRINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 41,3 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 5,1 % ga ko'paydi.

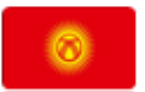

Toshkent shahrining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-iyun oylarida 2023- yilning mos davriga nisbatan 5,1 % ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi 58,7 % ni tashkil etdi.

Toshkent shahrining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-iyun oylari holatiga ko'ra, 5 186,3 mln AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 1 071,2 mln AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 4 115,1 mln AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

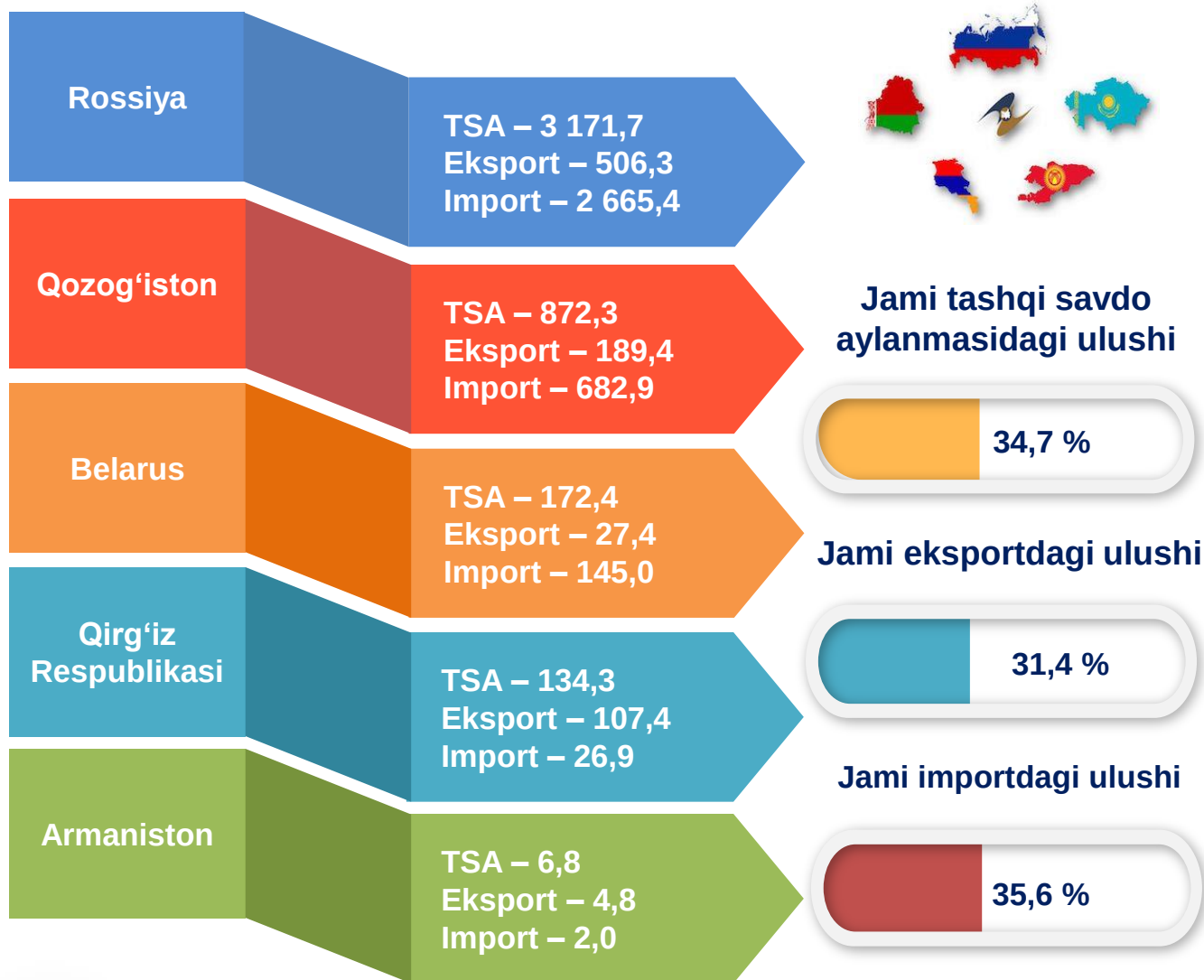
TOSHKENT SHAHRINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Rossiya – 25,3		Qozog'iston – 7,0	
Turkmaniston – 4,0		Belarus – 1,4	
Tojikiston – 1,3		Qirg'iz Respublikasi – 1,1	
Ukraina – 0,5		Ozarbajjon – 0,4	
Armaniston – 0,1		Moldova – 0,01	

Toshkent shahrining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori hajmlari Rossiya (25,3 %), Qozog'iston (7,0 %) hamda Turkmaniston (4,0 %) davlatlari bilan qayd etildi.

TOSHKENT SHAHRINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyun, mln AQSH dollari)

Toshkent shahrining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 4 357,5 mln AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 835,3 mln AQSH dollari, import hajmi esa 3 522,2 mln AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Qozog'iston, Belarus, Qirg'iz Respublikasi va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

TOSHKENT SHAHRINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun)

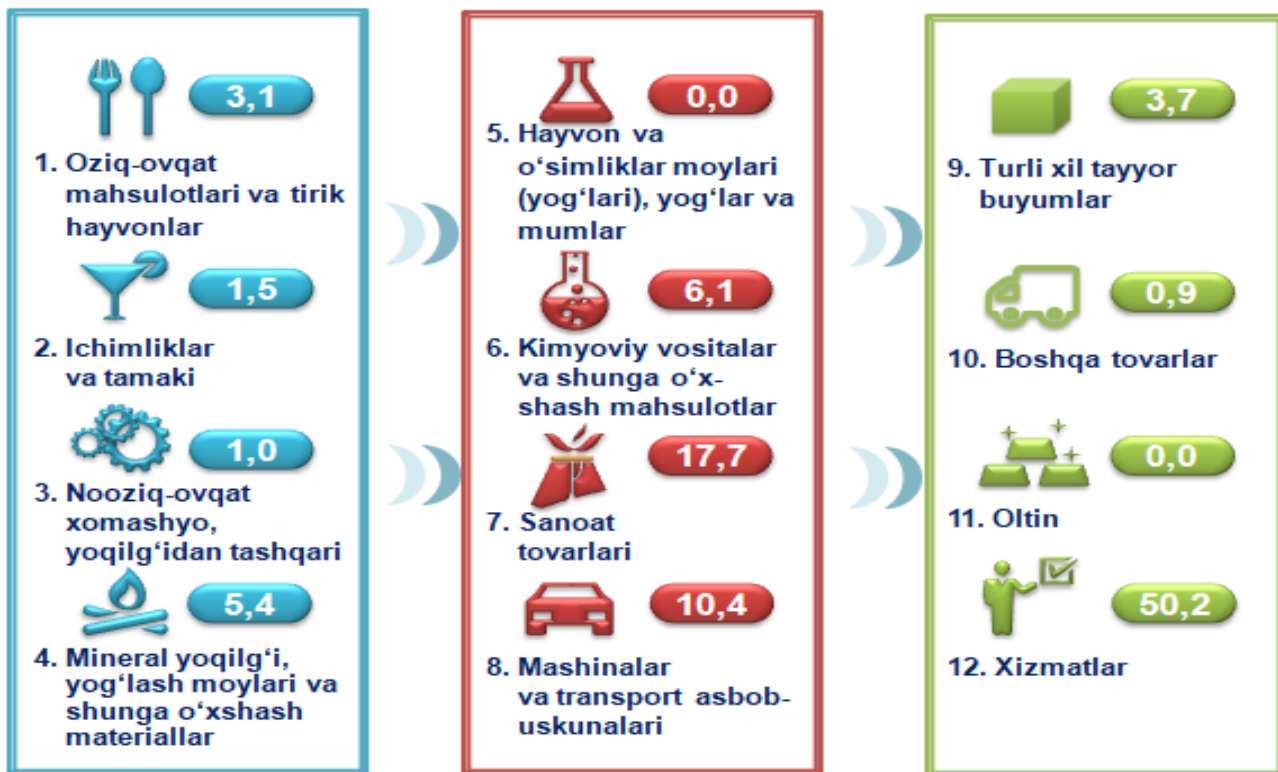

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, Toshkent shahrining eksportyorlar soni 1 679 taga yetdi va ular tomonidan 2 656,2 mln AQSH dollari (*nomonetar oltindan tashqari*) qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 12,0 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-iyun ulushi % da)

Toshkent shahrida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TOSHKENT SHAHRINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

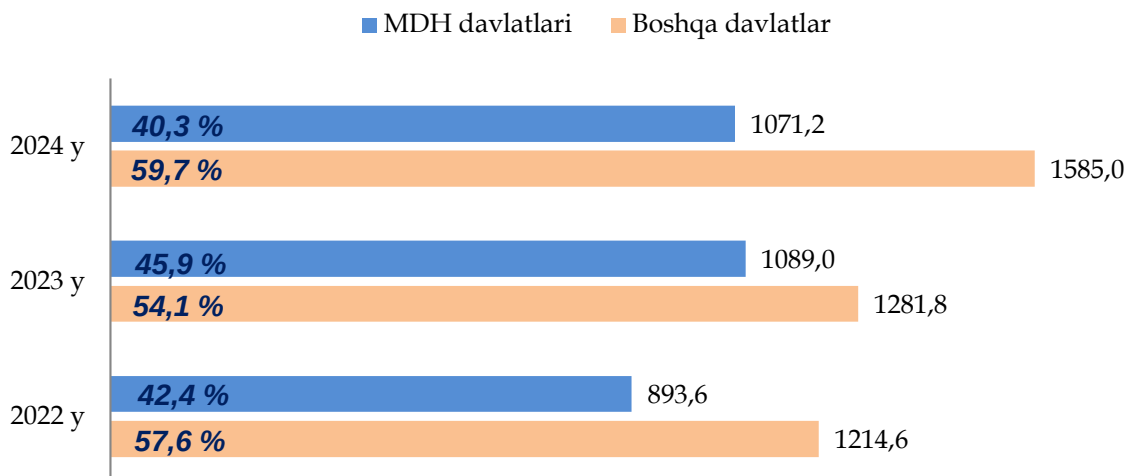
XSST tarkibi	Mln AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	2 370,8	2 656,2	112,4	112,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	125,2	82,7	143,1	66,1	5,3	3,1
Ichimliklar va tamaki	45,2	38,9	108,4	86,0	1,9	1,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	27,7	25,2	65,3	91,2	1,2	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	84,4	144,0	71,9	170,6	3,6	5,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,5	0,7	37,0	157,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	174,0	161,4	89,3	92,7	7,3	6,1
Sanoat tovarlari	440,4	470,9	102,3	106,9	18,6	17,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	226,0	276,3	206,9	122,3	9,5	10,4
Turli xil tayyor buyumlar	96,3	98,8	136,0	102,6	4,1	3,7
Boshqa tovarlar	18,9	23,1	0,0	122,4	0,8	0,9
<i>shu jumladan: nomonetar oltin</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Xizmatlar	1132,2	1334,1	111,8	117,8	47,7	50,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 49,8 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (17,7 %), mashinalar va transport asbob-uskunolari (10,4 %) va kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (6,1 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 5,6 % ga kamaygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Afg'oniston, Qozog'iston, Turkiya, Litva va Tojikiston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 64,1 % ni tashkil etdi.

TOSHKENT SHAHRINING EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, % da)

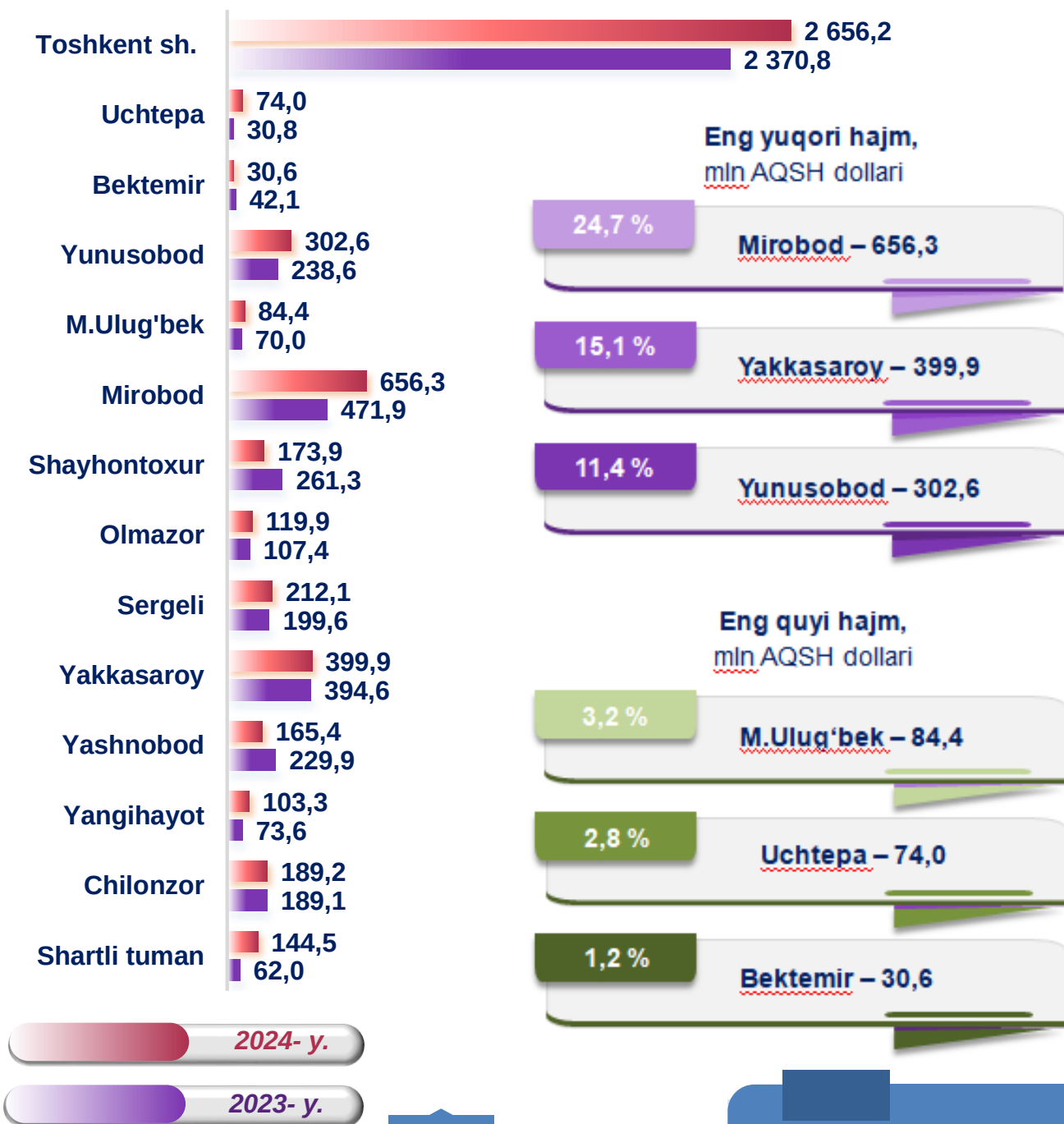
TOSHKENT SHAHRINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun)

Davlatlar	Mln AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya	430,3	506,3	113,6	117,7	1	1
XXR	366,0	375,8	86,8	102,7	2	2
Afg'oniston	190,0	204,4	104,0	107,6	4	3
Turkiya	180,2	197,3	101,5	109,5	5	4
Qozog'iston	211,1	189,4	121,7	89,7	3	5
Tojikiston	121,0	118,3	115,8	97,8	7	6
Litva	26,5	111,0	164,6	418,9	15	7
Qirg'iz Respublikasi	78,7	107,4	77,1	136,5	9	8
Buyuk Britaniya	50,7	87,7	144,4	173,0	11	9
AQSH	50,5	69,6	214,9	137,8	12	10
BAA	78,8	68,5	176,3	86,9	8	11
Ozarbajjon	26,4	38,9	74,6	147,3	16	12
Kanada	17,3	29,5	144,2	170,5	21	13
Chexiya	18,1	28,0	184,7	154,7	19	14
Belarus	21,7	27,4	114,2	126,3	17	15
Latviya	29,1	23,8	178,5	81,8	14	16
Gruziya	19,2	22,2	153,6	115,6	18	17
Turkmaniston	53,2	20,0	113,4	37,6	10	18
Polsha	9,9	18,1	55,0	182,8	26	19
Shveysariya	10,7	18,0	73,3	168,2	24	20

TOSHKENT SHAHRINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun, mln AQSH doll.)

Toshkent shahar eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Mirobod tumani 24,7 % bilan 656,3 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Bektemir tumani 1,2 % bilan 30,6 mln AQSH dollarini tashkil etdi.

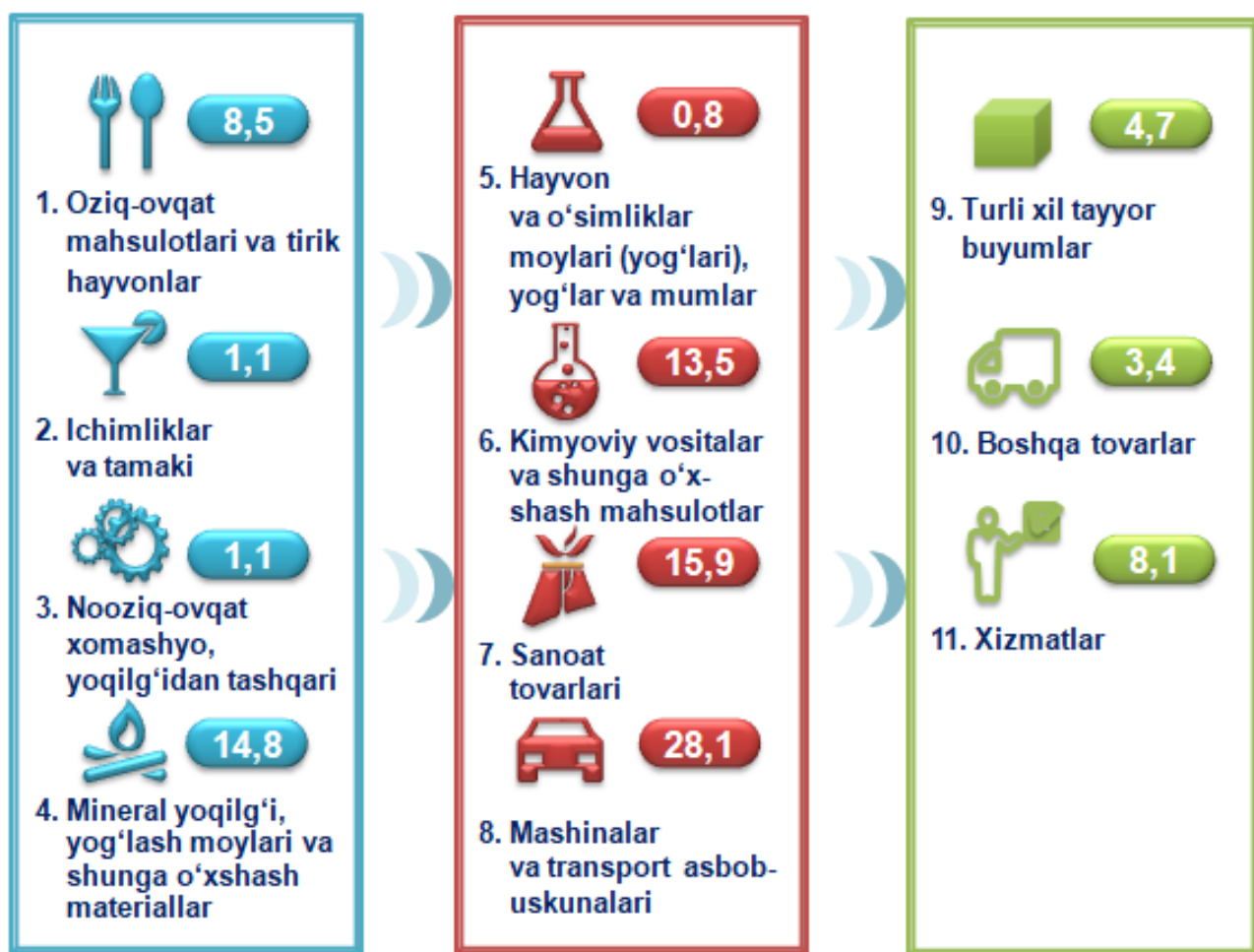
TOSHKENT SHAHRINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-iyun oylarida import hajmi 9 887,8 mln AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 12,5 % ga ko'paydi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (28,1 %), sanoat tovarlari (15,9 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (13,5 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-iyun oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 1 102,3 mln AQSH dollariga ko'paydi va 9 887,8 mln AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 797,3 mln AQSH dollariga yetdi.

TOSHKENT SHAHRINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	8 785,5	9 887,8	123,6	112,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	842,5	843,1	111,4	100,1	9,6	8,5
Ichimliklar va tamaki	77,7	105,3	141,4	135,5	0,9	1,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	128,6	108,5	96,9	84,4	1,5	1,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	690,2	1 466,5	209,8	212,5	7,9	14,8
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	115,2	81,6	134,4	70,9	1,3	0,8
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	1 294,1	1 329,7	102,6	102,8	14,7	13,5
Sanoat tovarlari	1 439,3	1 570,9	105,1	109,1	16,4	15,9
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	2 864,6	2 781,6	126,9	97,1	32,6	28,1
Turli xil tayyor buyumlar	422,0	463,5	106,2	109,8	4,8	4,7
Boshqa tovarlar	373,1	339,7	0,0	91,0	4,2	3,4
Xizmatlar	538,2	797,3	116,9	148,1	6,1	8,1

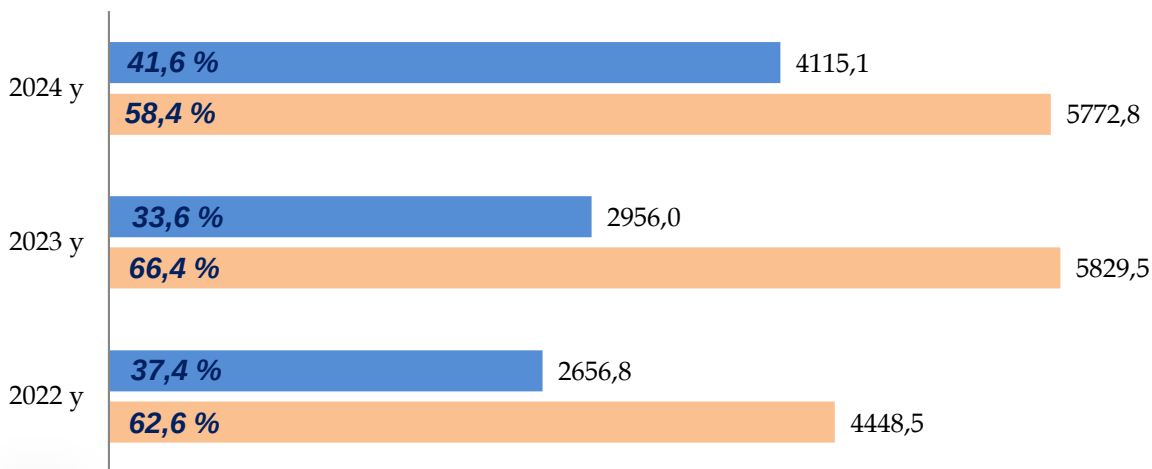
Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar-iyun natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 41,6 % ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 8,0 % ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln AQSH dollari, ulushi)

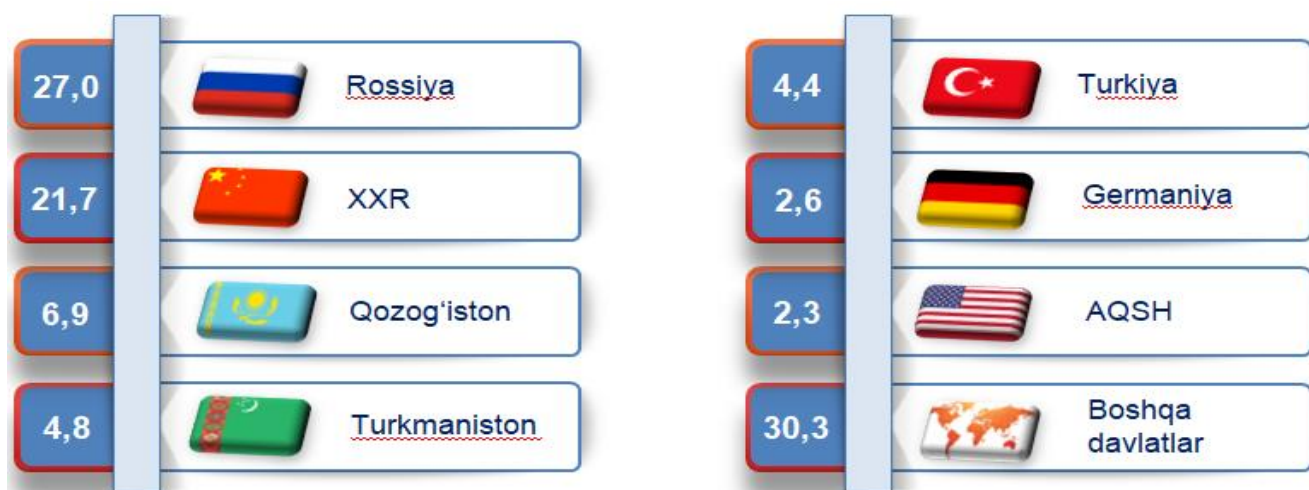
■ MDH davlatlari ■ Boshqa davlatlar

2024- yil yanvar-iyun oylarida Toshkent shahrida 172 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkmaniston, Turkiya, Germaniya va AQSH) jami importning 69,7 % ni tashkil etdi.

TOSHKENT SHAHAR IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, % da)

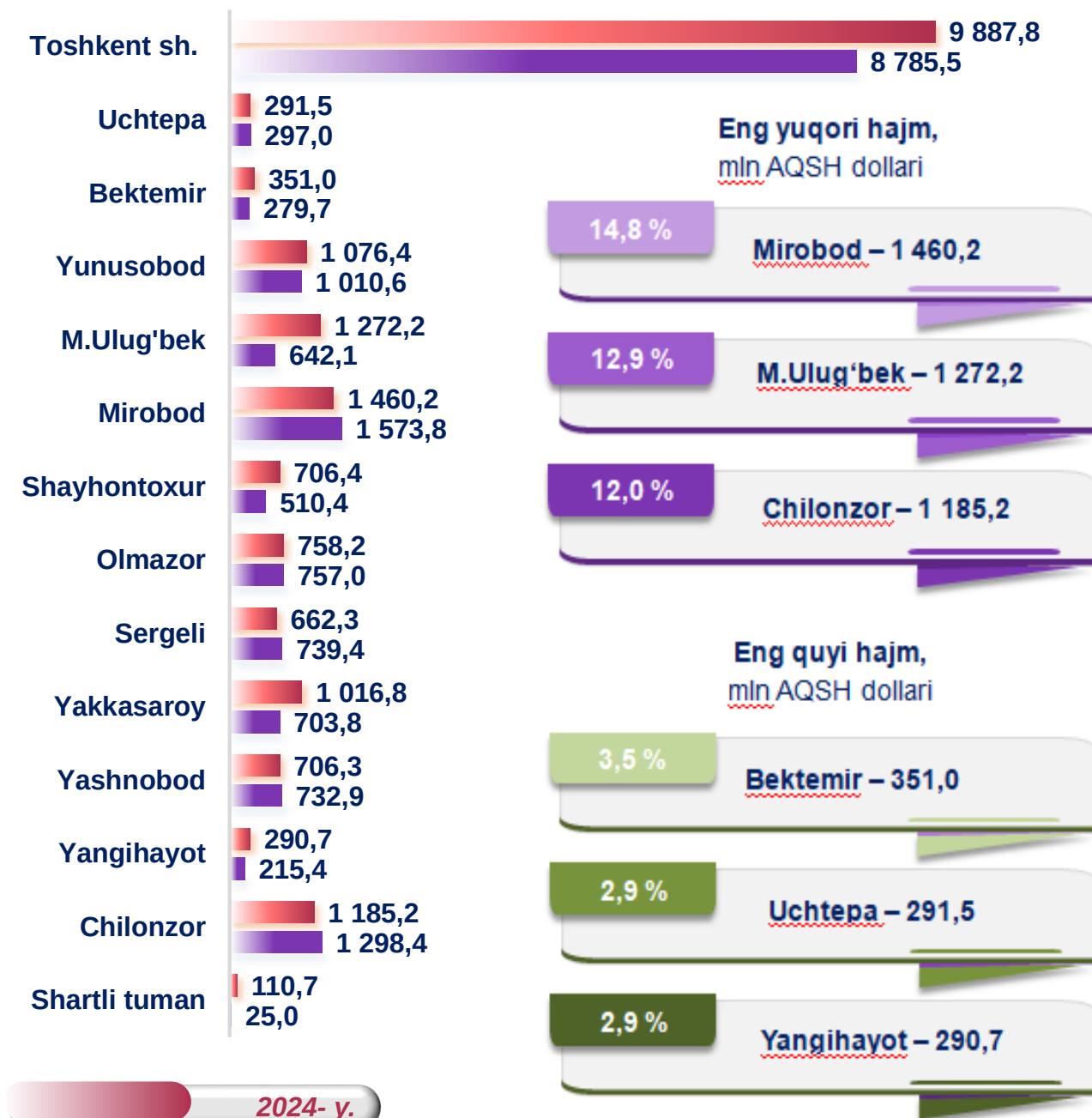

TOSHKENT SHAHRINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun)

Davlatlar	Mln AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	1 798,6	2 665,4	110,7	148,2	2	1
XXR	2 042,1	2 148,0	122,0	105,2	1	2
Qozog'iston	604,4	682,9	97,8	113,0	4	3
Turkmaniston	297,0	479,0	170,8	161,3	6	4
Turkiya	513,2	438,0	122,2	85,3	5	5
Germaniya	692,8	261,3	179,2	37,7	3	6
AQSH	113,7	225,6	67,1	198,4	14	7
Hindiston	163,1	222,8	82,7	136,6	9	8
Koreya Respublikasi	160,6	160,1	72,5	99,7	10	9
Yaponiya	29,7	150,9	79,2	508,1	36	10
Fransiya	169,6	148,4	224,6	87,5	8	11
Belarus	131,1	145,0	121,3	110,6	13	12
BAA	138,4	134,1	113,6	96,9	11	13
Litva	192,9	132,9	202,2	68,9	7	14
Chexiya	75,9	114,6	218,7	151,0	21	15
Tailand	63,3	111,3	645,9	175,8	23	16
Saudiya Arabistoni	106,6	106,8	114,7	100,2	15	17
Italiya	93,8	102,0	106,0	108,7	16	18
Gruziya	43,6	98,6	103,6	226,1	28	19
Avstriya	32,8	97,4	100,3	297,0	32	20

TOSHKENT SHAHRINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2024- yil yanvar-iyun, mln AQSH doll.)

Toshkent shahrining importi tarkibida eng yuqori ulushni Mirobod tumani 14,8 % bilan 1 460,2 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Yangihayot tumani 2,9 % bilan 290,7 mln AQSH dollarini tashkil etdi.